

Í dag byrjar ein kampanja hjá Amnesty International móti deyðarevsing í USA.

Føroya-deildin hjá Amnesty skal serliga arbeiða við statinum Alabama.



Hetta er John Louis Evans, sum í 1983 fekk ein ræðuligan deyða í elektriska stólinum.

Hann varð í 1977 dómur til deyða fyri dráp og rán. Myndin er tikin í fongslinum í 1979. Stólinum hómast ovast til vinstri.



Herferð móti deyðarevsing:

Royndu í 14 minuttir at fáa lívið av honum í elektriska stólinum

Hann sat fastur við reimum í tí elektriska stólinum. Streymurin varð settur til — 1900 volt í 30 sekund. Elektrodan á øðrum beininum brendi seg í gjøgnum og datt av. Men hann livdi framvegis.

Siðani heftu teir elektroduna av nýggjum og settu aftur streym til. Tey reyktu øðrum beininum og tinninginum á honum. Læknarnir lurtaðu, men hann var framvegis ikki deyður.

Fyri triðju ferð varð streymurin settur til — 1900 volt í 30 sekund.

Tá var hann deyður. Soleiðis doyði John Louis Evans í tí elektriska stólinum í statinum Alabama í USA í 1983.

Amnesty-herferð

Í dag byrjar ein herferð hjá mannarættindafelagsskapinum Amnesty International móti deyðarevsing í USA. Tann føroyska deildin hjá felagsskapinum skal serliga arbeiða við Alabama — júst í tí statinum, har John Louis Evans varð tikin av døgum í 1983 á ein ræðuligan hátt.

Amnesty International er imóti deyðarevsing og roynir eisini at arbeiða imóti henni allastaðir — umframt at arbeiða fyri samvitskufangum um allan heim og mannarættindum yvirhefur.

66 tikin av døgum

Hesi seinastu árinu eru fleiri amerikanskir statir aftur av álvara farnir at fremja avsagdar deyðadómur.

Í mong ár varð so at siga eingin deyðadómur tikin av døgum í USA, men í 1977 fóru summir statir aftur at fremja deyðadómur.

Siðani 1977 eru í minsta lagi 66 deyðadómur fólk í USA tikin av døgum.

Serliga Texas og Florida hava gjørt nógv av hesum, og siðani 1977 eru 18 deyðadómur tikin av døgum í Texas og 16 í Florida.

Alabama, sum Føroya-deildin hjá Amnesty arbeiðir við í herferðini móti deyðarevsing, hevur tikið tveir mans av døgum siðani 1977.

Avlívingarhættir

Tann vanliga fatanin er, at

í USA verða deyðadómur øll tikin av døgum í tí elektriska stólinum.

Men í veruleikanum verða fleiri avlívingarhættir brúktir — alt eftir hvørjum stati tú ert í, og summastaðir brúka teir fleiri hættir. Her skal eisini nevast, at 14 av teimum amerikansku statunum hava ikki deyðarevsing, teirra millum eru Hawaii og Alaska.

Fýra amerikanskir statir heingja tey deyðadómdu, men tey fáa sjálvi rætt at velja annan avlívingarhátt. 15 statir brúka tann elektriska stólin. Sjey statir brúka eitur-gass í serligum rúmi. 17 statir brúka antin eitur-innspræning ella kunnubjóða teimum deyðadómdu tað í staðin fyri okkurt annað. Tveir statir kunnubjóða eisini skjóta tey deyðadómdu, ynskja tey ikki okkurt annað.

Fólk kunnubjóða mótmæla

Við ymsum tiltøkum fer Føroya-deildin hjá Amnesty International nú undir sín part av arbeið-

num. Hetta verður gjørt á tann átt, at fólk fáa møguleika at vera við í mótmælum móti deyðarevsing í Alabama og USA sum heild. Millum annað verða mótmælisskriv lögð út á teir hægru skúlarnar í landinum, so høvi verður at skriva undir mótmælið.

Føroya-deildin skipar eisini fyri øðrum tiltøkum, soleiðis, at ikki bert myndugleikarnir í Alabama merkja mótmælin hjá Amnesty International og fólk sum heild móti deyðarevsing, men eisini soleiðis at sjálvur forsetin eisini fær beinleiðis mótmæli úr Føroyum móti deyðarevsingini.

(Amnesty International — Føroya deild)



Misti trýggjar fingrar í hvørn

— Hvørnin fór í gongd, tá ein drongur hevði vinstru hond í henni. Trýggir aftastu fingrarnir fóru av.

Tað er ikki enn greitt, hvi ein 15 ára gamal drongur úr Vestmanna friggjadagin misti trýggjar fingrar í eini hvørn á Tór-plasti.

Drongurin varð fluttur á Landssjúkrahúsið og lög-reglan í Vestmanna hevur ikki tosað við hann enn.

Men hon hevur tosað við onnur, sum vóru á Tór-plasti hendan seinnapartin. Og sambært tí hevur tann 15 ára gamli drongurin ikki verið nóg ansin, tá hann skuldi reinsa hvørnina.

Hvørnin var góðkend og kanningarnar hjá Arbeiðseftirlitinum eftir óhappið benda ikki á, hon var í ólagi. Hvørnin verður brúkt til at knúsa plastdunkar, sum eru miseydnadur í framleiðsluni. Eins og annað avlop verða teir gjørdir til ráevni aftur á virkinum.

Ein trakt er yvir hvørnina, so tað slepst ikki til knivarnar við hondunum. Men av og á kemur ov nógv í senn í hvørnina ella okkurt kemur skeivt fyri og tá steðgar hon sjálv. Í tilvikum færum verður traktin skruvað leys og snarað frá, so hvørnin kann reinsast. Til hetta skal sugvari brúkast.

Tá hvørnin so skal setast aftur í gongd, verður trýst á ein pinn, sum er í einum skápi nærindis. Á Arbeiðseftirlitinum verður upplýst, at tað ber til at hava aðra hondina í hesum skápinum og hina í hvørnina.

Bleiv ávaraður

Drongurin, sum fekk tann álvarsliga skaðan friggjadagin, hevur arbeitt eftir skúlatíð á Tór-plasti.

Hann hevur verið har í umleið eitt hálvt ár og hann kundi hvørnina.

Løgreglan í Vestmanna hevur fingið at vita, at friggjadagin brúktu teir fyrstu ferð hvørnina til teir stóru, 10 litra, dunkarnar. Ein eldri drongur, sum arbeiðdi við eina aðra maskinu í sama rúmi, rópti til tann 15 ára gamla, at hann skuldi ikki brúka hondina at reinsa hvørnina við. Drongurin hevði eisini fingið at vita frá virkisleiðsluni, at steðgaði hvørnin, skuldi hann biðja onkrøn av teimum vaksnu koma at reinsa hana. Hann skuldi ikki royna sjálvur.

Eli Davidsen, leiðari á Arbeiðseftirlitinum, heldur ikki hvørnin kann teljast millum tær maskinur, sum eru so vandamiklar, at fólk skulu vera 18 ár. aðrenn tey sleppa at brúka tær.

Hetta var fyrsta álvarsliga arbeiðsvanlukkan í skjótt tiggju ára søguni hjá Tór-plasti.

hd

Vatnleiðing og kaðalverja

VATNLEIÐING í bláum
Kaðalverju: i gulum
TELEFON i reyðum
EL i grønum
GØTULJÓS i violetum
ANTENNA

Keypið føroyska framleiðslu
Heil og smáslu

PiF POLYPLAST
Tlf. 17823
Álversgata 9, Tórshavn

